

ที่ นร ๐๕๐๗/๕๖๒๖

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนา
เพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๓๐๔/๓๗๐ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ตามที่ได้เสนอเรื่อง การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี
เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ไปเพื่อดำเนินการ
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบแล้วเมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชี
รายชื่อแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสิพัน วนวิสุทธิ์)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักส่งเสริมและประสานงานคณะรัฐมนตรี
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๕๒ (ทวิวัฒน์ ๒๑๙)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๙๐๐
e-mail : boca@soc.mail.go.th

ผชช.
ผอ.กลุ่ม
จนท. ๒๕๕๓/๒๑๑
จนท.พิมพ์/ทวน

บัญชีรายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้งเรื่อง การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ให้ทราบ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
 ๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
 ๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
 ๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
 ๖. รองนายกรัฐมนตรี (พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์)
ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
 ๗. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
 ๘. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
 ๙. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
 ๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
-

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๓๐๔/๓๗๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส 150 ๕๓. ๒๖๓
รับที่ : ๘1045/๒๔
วันที่ : 04 ก.พ. 54 เวลา: 16:28

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

เรื่อง การรายงานความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เรื่อง ขออนุมัติหลักการ
แผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๔๙๔ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๕๓

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานสรุปโครงการจัดทำแผนพัฒนาการชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ
(กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) จำนวน ๑๐๐ เล่ม
๒. สรุปประเด็นความเห็นของหน่วยงานต่างๆ เกี่ยวกับแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทาน
ให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐
จำนวน ๑๐๐ ชุด

๑. ความเป็นมา

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ ที่จะให้มีการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทาน แต่ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ไปพิจารณาทบทวนให้รอบคอบเหมาะสม โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เช่น ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วม การยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้รับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและมีความยั่งยืน

๒. ผลการดำเนินงาน

บัดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมชลประทาน ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น มีความก้าวหน้าสรุปได้ดังนี้

๒.๑ กรม ...

๒.๑ กรมชลประทานได้จัดตั้งคณะทำงานโครงการจัดทำแผนพัฒนาการชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบขึ้นมา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนพัฒนาการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยพิจารณาบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการชลประทาน และได้รวบรวมข้อมูลด้านศักยภาพความเหมาะสมของดิน การใช้ที่ดินในภาคการเกษตร ข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินการก่อสร้างไว้แล้ว แต่ยังมีได้มีการพัฒนาระบบชลประทานตามศักยภาพ และข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในอนาคตได้

๒.๒ กรมชลประทานได้เสนอผลการดำเนินงานในการปรับปรุงแผนพัฒนาการเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) ดังนี้

๒.๒.๑ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ โดยแยกเป็นมาตรการด้านการใช้สิ่งก่อสร้าง และมาตรการด้านการบริหารจัดการ กล่าวคือ

๑) ด้านการใช้สิ่งก่อสร้าง เน้นการพัฒนาโครงการและการใช้น้ำในลุ่มน้ำเป็นสำคัญ ก่อนที่จะพิจารณาแนวทางการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำในอันดับถัดไป โดยจะเน้นเฉพาะในพื้นที่ที่ประสบภาวะขาดแคลนน้ำและอุทกภัยก่อน จะเป็นการดำเนินงานโดยการพัฒนา แบ่งตามประเภทของอาคารชลประทาน ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝาย ประตูระบายน้ำ เขื่อนระบายน้ำ ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า แก้มลิง โครงข่ายน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ รวมถึงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพโครงการชลประทานเดิม และระบบคันคูน้ำในระดับไร่นา

๒) ด้านการบริหารจัดการ เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การประสานงานกับภาคส่วนต่างๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งกักเก็บน้ำ และโครงการชลประทานภายในลุ่มน้ำและระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งมีแผนการดำเนินงาน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการน้ำ การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อติดตามและคาดการณ์สถานการณ์น้ำ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ตรวจสอบความปลอดภัยเขื่อนและอาคารชลประทานที่มีอยู่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตร รวมถึงการบูรณาการข้อมูลโครงการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒.๒ กำหนดแผนการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ เป็น ๓ ระยะ คือ แผนระยะสั้น (ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕) แผนระยะกลาง (ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) และแผนระยะยาว (ก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป) โดยแผนระยะสั้นจะเป็นแผนงานที่มีความพร้อมสามารถก่อสร้างได้ทันที ส่วนแผนระยะกลางและระยะยาวจะเป็นแผนงานที่ยังอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งกรมชลประทานจะได้เร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

๒.๒.๓ จากแผนการพัฒนากิจการชลประทานอย่างเต็มศักยภาพดังกล่าว คาดว่าจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มเติมอีกประมาณ ๒๖,๖๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๓๔.๐๔ ล้านไร่ เมื่อรวมกับปริมาณน้ำเก็บกักและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่ในปัจจุบัน จะทำให้ประเทศไทยมีแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ ๑๐๒,๙๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณร้อยละ ๕๒ ของปริมาณน้ำท่าในประเทศ และถ้าสามารถดำเนินการได้ตามแผนจะทำให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นเป็นทั้งสิ้น ๖๒.๔ ล้านไร่

๓. ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ ปัจจุบันยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจและรับผิดชอบ เรื่องการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ ซึ่งอาจส่งผลให้การกำหนดแผนงาน/โครงการเพื่อการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพมีความซ้ำซ้อนกัน

๓.๒ มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้เต็มศักยภาพ เช่น ความเหมาะสมด้านวิศวกรรม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทัศนคติจากสังคม กฎหมาย/ระเบียบต่างๆ และสิ่งสำคัญคือ งบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

๔. แนวทางแก้ไข

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของการพัฒนาแหล่งน้ำ รับเป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) โดยประสานกับหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการแผนงาน และกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งกรมชลประทานจะได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมโครงการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน รวมทั้งปฏิบัติตามเงื่อนไขของกฎหมายด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ก่อนดำเนินงานก่อสร้างทุกโครงการ สำหรับการพัฒนาโครงการขนาดเล็ก กรมชลประทานจะได้อบรมหมายให้โครงการชลประทานในแต่ละจังหวัดดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่แบบบูรณาการในการกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นกรอบการพัฒนาพื้นที่ชลประทานอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนในที่สุด

๕. ข้อเสนอ ...

๕. ข้อเสนอ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงขอให้นำความก้าวหน้าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้มอบหมายให้กรมชลประทานดำเนินการให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์การพัฒนาที่วางไว้และปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการในข้อ ๔ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมชลประทาน

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๕๐๖๙

โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๖๙๑๗

-๕-

แบบรายงานผลการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี

รายงานครั้งที่ ๑ วันที่ ๓๑ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔

๑. เรื่อง/โครงการ ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่
๒. หน่วยงานที่รับไปปฏิบัติ กรม ชลประทาน กระทรวง เกษตรและสหกรณ์
๓. มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ วันครบกำหนดรายงาน -
๔. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักงานประมง
๕. งบประมาณ.....บาท เงินงบประมาณ อื่นๆ (โปรดระบุ).....
๖. ผลการดำเนินการ ดำเนินการแล้ว ยังไม่ดำเนินการ

๖.๑ กรมชลประทานได้จัดตั้งคณะทำงานโครงการจัดทำแผนพัฒนาการชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบขึ้นมา เพื่อพิจารณาปรับปรุงแผนพัฒนาการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยพิจารณาบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการชลประทาน และได้รวบรวมข้อมูลด้านศักยภาพความเหมาะสมของดิน การใช้ที่ดินในภาคการเกษตร ข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินการก่อสร้างไว้แล้ว แต่ยังมีได้มีการพัฒนาระบบชลประทานตามศักยภาพ และข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่สามารถตอบสนองความต้องการของเกษตรกรในอนาคตได้

๖.๒ กรมชลประทานได้เสนอผลการดำเนินงานในการปรับปรุงแผนพัฒนาการเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ต่อคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติเพื่อทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ โดยสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) ดังนี้

๖.๒.๑ กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ โดยแยกเป็นมาตรการด้านการใช้สิ่งก่อสร้าง และมาตรการด้านการบริหารจัดการ กล่าวคือ

๑) ด้านการใช้สิ่งก่อสร้าง เน้นการพัฒนาโครงการและการใช้น้ำในลุ่มน้ำเป็นสำคัญ ก่อนที่จะพิจารณาแนวทางการผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำในอันดับถัดไป โดยจะเน้นเฉพาะในพื้นที่ที่ประสบภาวะขาดแคลนน้ำและอุทกภัยก่อน จะเป็นการดำเนินงานโดยการพัฒนา แบ่งตามประเภทของอาคารชลประทาน ได้แก่ อ่างเก็บน้ำ ฝาย ประตูระบายน้ำ เขื่อนระบายน้ำ ระบบสูบน้ำด้วยไฟฟ้า แก้มลิง โครงข่ายน้ำ ระบบส่งน้ำ ระบบระบายน้ำ รวมถึงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพโครงการชลประทานเดิม และระบบคันคูน้ำในระดับไร่นา

๒) ด้านการบริหารจัดการ เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยี การประสานงานกับภาคส่วนต่างๆ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งกักเก็บน้ำ และโครงการชลประทานภายในลุ่มน้ำและระหว่างลุ่มน้ำ ซึ่งมีแผนการดำเนินงาน ได้แก่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการน้ำ การใช้ระบบโทรมาตรเพื่อติดตามและคาดการณ์สถานการณ์น้ำ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำชลประทาน ตรวจสอบความปลอดภัยเขื่อนและอาคารชลประทานที่มีอยู่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตร รวมถึงการบูรณาการข้อมูลโครงการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖.๒.๒ กำหนดแผนการดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำ เป็น ๓ ระยะ คือ แผนระยะสั้น (ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๓-๒๕๕๕) แผนระยะกลาง (ก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) และแผนระยะยาว (ก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นไป) โดยแผนระยะสั้นจะเป็นแผนงานที่มีความพร้อม สามารถก่อสร้างได้ทันที ส่วนแผนระยะกลางและระยะยาวจะเป็นแผนงานที่ยังอยู่ระหว่างการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และการดำเนินการด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งกรมชลประทานจะได้เร่งรัดการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ต่อไป

๖.๒.๓ จากแผนการพัฒนากิจการชลประทานอย่างเต็มศักยภาพดังกล่าว คาดว่า จะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มเติมอีกประมาณ ๒๖,๖๐๓ ล้านลูกบาศก์เมตร และมีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นอีกประมาณ ๓๔.๐๔ ล้านไร่ เมื่อรวมกับปริมาณน้ำเก็บกักและพื้นที่ชลประทานที่มีอยู่ในปัจจุบัน ตรวจสอบความปลอดภัยเขื่อนและอาคารชลประทานที่มีอยู่ ปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตร รวมถึงการบูรณาการข้อมูลโครงการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะทำให้ประเทศไทยมีแหล่งเก็บกักน้ำไว้ใช้ ๑๐๒,๙๗๓ ล้านลูกบาศก์เมตร หรือประมาณร้อยละ ๕๒ ของปริมาณน้ำท่าในประเทศ และถ้าสามารถดำเนินการได้ตามแผน จะทำให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นเป็นทั้งสิ้น ๖๒.๔ ล้านไร่

๗. ปัญหา/อุปสรรคในการดำเนินการ

๗.๑ ปัจจุบันยังขาดการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่มีภารกิจและรับผิดชอบ เรื่องการพัฒนาและบริหารจัดการน้ำ ซึ่งอาจส่งผลให้การกำหนดแผนงาน/โครงการเพื่อการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพมีความซ้ำซ้อนกัน

๗.๒ มีปัจจัยหลายอย่างที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาแหล่งน้ำให้เต็มศักยภาพ เช่น ความเหมาะสมด้านวิศวกรรม ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทัศนคติจากสังคม กฎหมาย/ระเบียบต่างๆ และสิ่งสำคัญคือ งบประมาณที่ต้องใช้ในการดำเนินงาน

๘. แนวทางการแก้ไขปัญหา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมชลประทาน ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักของการพัฒนาแหล่งน้ำ รับเป็นหน่วยงานกลางในการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น เพื่อดำเนินการตามแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานระดับลุ่มน้ำอย่างเป็นระบบ (กรอบน้ำ ๖๐ ล้านไร่) โดยประสานกับหน่วยงานและภาคส่วนที่

เกี่ยวข้องเพื่อบูรณาการแผนงาน และกำหนดพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการก่อสร้างโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลาง ซึ่งกรมชลประทานจะได้ดำเนินการศึกษาความเหมาะสมโครงการ วิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน รวมทั้งปฏิบัติตามเงื่อนไขของกฎหมายด้านการศึกษาสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด ก่อนดำเนินงานก่อสร้างทุกโครงการ สำหรับการพัฒนาโครงการขนาดเล็ก กรมชลประทานจะได้มอบหมายให้โครงการชลประทานในแต่ละจังหวัดดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่แบบบูรณาการในการกำหนดแผนงานให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เป็นกรอบการพัฒนาพื้นที่ชลประทานอย่างสมบูรณ์และยั่งยืนในที่สุด

๙. ระยะเวลาสิ้นสุดโครงการ

เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

ผู้รับผิดชอบ นายสมเกียรติ ประจามวงษ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักบริหารโครงการ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๐๐๖๘ โทรสาร ๐ ๒๒๔๓ ๗๘๗๐ E-mail Address: prajamwong@hotmail.com

๐.๒๕๗
ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๖/๕๕๕

กระทรวงมหาดไทย
กรมการปกครอง
ที่ ๑๔๙
วันที่ ๘/๑/๕๗
เลขที่ ๑๕๕๖๖/๕๕๕

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๗ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่
เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๓๐๔/๘๑๓๒ ลงวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๐

๒๒๖๗๙
๗

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๐๙.๗/๒๑๔๕๔ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงการต่างประเทศ ด่วนมาก ที่ กต ๐๘๐๕/๑๐๔๕ ลงวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๓. สำเนาหนังสือกระทรวงคมนาคม ด่วนที่สุด ที่ คค (ปคร.) ๐๘๐๕.๓/๒๕๓ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๒/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๕. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๒๑๑.๕/๑๑๑๙๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๖. สำเนาหนังสือคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๖๐๔.๒/๐๓ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๗. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ นร ๑๑๑๓/๕๕๙๑ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๘. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ด่วนที่สุด ที่ กร ๐๐๐๔/๓๒๙๑ ลงวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๐
 ๙. สำเนาหนังสือสำนักงบประมาณ ด่วนมาก ที่ นร ๐๗๐๕.๑/๑๐๕ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐

ตามที่ได้เสนอเรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ไปเพื่อดำเนินการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

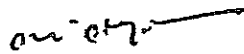
กระทรวงการคลัง กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงคมนาคม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงมหาดไทย คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และสำนักงบประมาณได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

/คณะรัฐมนตรี ...

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ ลงมติเห็นชอบในหลักการที่จะให้มีการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทาน แต่ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำเรื่องนี้ไปพิจารณาทบทวนให้รอบคอบเหมาะสมโดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน เช่น ผลกระทบสิ่งแวดล้อม การมีส่วนร่วม การยอมรับและตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น ทั้งนี้ ได้รับความเห็นของกระทรวงการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรและมีความยั่งยืน

จึงเรียนยืนยันมา ทั้งนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้แจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องตามบัญชีแนบท้ายทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชัย วิทวัสการเวช)

รองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เพื่อโปรดทราบและพิจารณาคำเนินการต่อไป

(นายสงคราม ธรรมมิษฐ์) 15 ม.ค. 51
‘ตชานุกรรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์’

15

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รับที่ 1066
วันที่ 15 ม.ค. 2551
เวลา 10.37

สำนักวิเคราะห์เรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๒๘

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๙ A003/วิชัย

www.cabinet.thaigov.go.th

รายชื่อผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้แจ้ง
เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ ๖๐ ล้านไร่ ดังนี้

๑. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
๒. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
๓. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
๔. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
๖. รองนายกรัฐมนตรี (นายโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)
ประธานกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๗. อธิบดีกรมทรัพยากรน้ำ
เลขาธิการคณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙. เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๑๐. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ

สำเนาฉบับ

ที่ กษ 0304 / 8102

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กรุงเทพฯ 10200

๒๖ ตุลาคม 2550

เรื่อง ขออนุมัติหลักการแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ 60 ล้านไร่

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ 60 ล้านไร่ จำนวน 70 เล่ม

1. ความเป็นมา

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านทรัพยากรน้ำที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกร ซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ การพัฒนาการชลประทานจึงเป็นการจัดหาโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญสำหรับภาคการเกษตร ปัจจุบัน ประเทศไทยมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดประมาณ 140 ล้านไร่เป็นพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทานแล้วทั้งสิ้น 27.9 ล้านไร่ หรือคิดเป็นเพียงร้อยละ 20 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่นอกเขตการชลประทาน จึงยังคงเป็นปัญหาหลักที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตและสภาพเศรษฐกิจของเกษตรกรส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

ดังนั้น รัฐบาลจึงได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้พิจารณาถึงความสำคัญของการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ เพื่อเป็นหลักประกันความมั่นคงด้านน้ำ อันจะเป็นโครงสร้างพื้นฐานให้เกษตรกรสามารถเพิ่มพูนผลผลิตและรายได้ จึงได้มอบหมายให้กรมชลประทาน ในฐานะหน่วยงานหลักรับผิดชอบการพัฒนาการชลประทาน พิจารณาจัดทำแผนหลักการพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีพื้นที่ชลประทานทั้งหมดประมาณ 60 ล้านไร่

2. ข้อเท็จจริง

2.1 ในการดำเนินงาน กรมชลประทานได้พิจารณาถึงบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการชลประทาน รวมทั้งได้รวบรวมข้อมูลด้านศักยภาพความเหมาะสมของดินและการใช้ที่ดินภาคการเกษตร ข้อมูลโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่ได้ดำเนินการก่อสร้างโดยยังไม่ได้มีการ

/ พัฒนา ...

พัฒนาระบบชลประทานตามศักยภาพ และข้อมูลโครงการพัฒนาการชลประทานตามความต้องการของเกษตรกรที่อยู่ระหว่างดำเนินการทุกประเภท พร้อมทั้งได้ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งหมดตรวจสอบข้อมูลเพื่อประกอบการจัดทำเป็นฐานข้อมูลในการจัดทำแผน ฯ

2.2 สารสำคัญของร่างแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ 60 ล้านไร่ สรุปได้ดังนี้

2.2.1 พื้นที่ที่มีศักยภาพในการพัฒนาเป็นพื้นที่ชลประทาน กรมชลประทานได้กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ศักยภาพขึ้น ซึ่งได้ยกเว้นพื้นที่ที่มีลักษณะดังนี้ 1) พื้นที่ที่มีดินไม่เหมาะสมกับการปลูกข้าว 2) พื้นที่ลุ่มและชื้นแฉะ ประเภท Wet Land เช่น พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่พรุ เป็นต้น และ 3) พื้นที่ที่มีความลาดชันเกินร้อยละ 20 ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถพัฒนาระบบชลประทานแบบแรงโน้มถ่วงได้

2.2.2 ยุทธศาสตร์ของการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน มี 4 แนวทาง ได้แก่

2.2.2.1 การเพิ่มประสิทธิภาพการชลประทานและการปรับเปลี่ยนพืช ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพของอาคารชลประทานเดิม การปรับโครงสร้างด้านการเกษตร

2.2.2.2 การเปิดพื้นที่ชลประทานใหม่เพิ่มเติม ได้แก่ การพัฒนาโครงการที่มีน้ำต้นทุนอย่างเพียงพอ โดยขยายพื้นที่ส่งน้ำเพิ่มขึ้น

2.2.2.3 การเก็บกักน้ำเพิ่มเติม ได้แก่ การเพิ่มประสิทธิภาพความจุเก็บกักของอ่างเก็บน้ำที่มีอยู่เดิม การพัฒนาเพิ่มศักยภาพในการเก็บกักน้ำของแหล่งน้ำธรรมชาติให้เต็มศักยภาพ การพัฒนาแหล่งน้ำใหม่เพิ่มเติม

2.2.2.4 การผันน้ำระหว่างลุ่มน้ำและระหว่างประเทศ ได้แก่ การใช้ระบบ Gravity และการสูบน้ำขนาดใหญ่

2.2.3 แผนงาน/โครงการที่สำคัญตามยุทธศาสตร์ของการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ซึ่งจะสามารถเพิ่มพื้นที่ชลประทานได้ประมาณ 32.31 ล้านไร่ ประกอบด้วย

2.2.3.1 แผนงาน/โครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการควบคุมปริมาณน้ำในลุ่มน้ำ

2.2.3.2 แผนงาน/โครงการผันน้ำระหว่างประเทศ เพื่อเพิ่มเติมปริมาณน้ำให้แก่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. ข้อเสนอเพื่อการพิจารณา

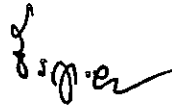
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงใคร่ขอเสนอเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณา ดังนี้

3.1 เห็นชอบในหลักการ การจัดทำแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานให้เต็มศักยภาพ 60 ล้านไร่ เพื่อให้เป็นแผนที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ปี 2551-2565 โดยให้กรมชลประทานเป็นหน่วยงานกลางร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานต่อไป

3.2 เห็นชอบให้กรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจัดทำแผนปฏิบัติการและขอรับการจัดสรรงบประมาณประจำปีงบประมาณเพื่อดำเนินการตามกรอบแผนพัฒนาเพิ่มพื้นที่ชลประทานต่อไป

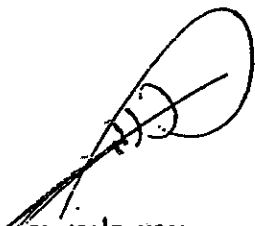
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรี จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์ ชีระ สูตะบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

กองแผนงาน

โทร. 0 2241 5069

โทรสาร 0 2243 6917

(นายสุชาติ วิจิตรธรรมา)

ผอ.ผง.

นฤมล / พิมพ์ / ทาน

/ ตรวจ